

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 223.739 van 5 juni 2013
in de zaak A. 208.029 /XII-7251**

In zake: Egbert DE SMET
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Reiner Tijs
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Nassaustraet 34a
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de UNIVERSITEIT ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jim Deridder
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 210a
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 19 februari 2013, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van:

- “1) de beslissing van de Raad van Bestuur van de Universiteit Antwerpen van 18 december 2012 waarin beslist wordt om Egbert De Smet niet vast te benoemen, [...]
- 2) het advies van de Instituuts-Evaluatie Commissie (IEC) van het Instituut voor Onderwijs- en Informatiewetenschappen (IOIW) van 15 oktober 2012
- 3) de beslissing van de InstituutsRaad IOIW van 12 november 2012 waarbij de Raad zich aansluit bij de motivering van de Instituuts Evaluatie-commissie.”

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Eerste auditeur Diane Mareen heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 mei 2013.

Staatsraad Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Reiner Tijs, die verschijnt voor verzoeker en advocaat Jim Deridder, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Diane Mareen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Ontvankelijkheid van het beroep

3. Verwerende partij werpt op dat enkel de beslissing van de raad van bestuur een voor vernietiging – versta in de huidige stand van de rechtspleging: schorsing – vatbare rechtshandeling is. Vooralsnog bestaat er evenwel geen noodzaak om over die exceptie uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over die exceptie zou alleen nodig zijn indien zou komen vast te staan dat de grondvoorwaarden voor het toewijzen van de vordering tot schorsing vervuld zijn, wat, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

IV. De schorsingsvoorwaarden

4. Krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

V. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Uiteenzetting

5. In het inleidend verzoekschrift betoogt verzoeker met betrekking tot het nadeel:

“82. De schorsing dient de verwerende partij er toe aan te zetten haar beslissing te herzien. Verzoekende partij ziet geen andere mogelijkheid meer dan het vragen van een schorsing aan uw Raad, in de hoop dat de verwerende partij rekening zal houden met de vaststelling van uw Raad (welke het gezag van een rechterlijke uitspraak heeft) dat de tegen de bestreden beslissingen aangevoerde middelen ernstig zijn.

83. Verzoeker is, door zijn niet-benoeming, niet langer lid van het ZAP, met alle gevolgen van dien: verlies tewerkstelling, reputatie, doctoraats-studenten, contacten enz., kortom een hele academische carrière. Een afwezigheid als docent betekent onvermijdelijk het lossen van de band met het vakgebied zelf en de studenten van het vak, en onmiskenbaar gezichtsverlies omdat dit niet als een tijdelijke uitstap maar als ‘verbanning’ wordt gepercipieerd.

84. Meteen leidt de bestreden beslissing ook tot pijnlijke confrontaties met collega’s en studenten, en wordt de niet-benoeming onmiddellijk aangegrepen om de positie van verzoeker op alle vlakken te verzwakken. Zo is verzoeker niet langer lid van de IBW Onderwijscommissie en -vakgroep en kan hij niet langer een bijna-klaar doctoraatsproject afwerken als promotor. De voorzitter van de Onderwijscommissie heeft de niet-benoeming aangegrepen om verzoeker uit de groep te verwijderen. Dit heeft als gevolg dat verzoeker niet enkel het contact met collega’s verliest – de meesten zijn nl. externe docenten die enkel voor dergelijke vergaderingen naar de UA komen – maar ook niet langer het budget van de opleiding kan benutten (voor aankoop kantoormaterialen, verplaatsingskosten...). Verzoeker heeft geen beheerstoegang meer tot de website van de opleiding, wordt niet

meer uitgenodigd op de vergaderingen of ingelicht via de verslagen. De facto is verzoeker werkelijk ‘verbannen’, bijna van de ene op de andere dag.

85. In plaats van zich verder te kunnen concentreren op zijn buitenshuis hoog gewaardeerd werk, dient verzoeker nu alweer veel tijd te steken in zijn verweer, het zoeken van een nieuwe job enz, en dit weegt dan weer op de kwaliteit van zijn werk en hypothekeert zijn professionele toekomst.

86. Nog zwaarder weegt de morele schade. In Vlaanderen – uiteraard binnen de ‘in-crowd’ van bibliotheek- en informatiewetenschap – stond verzoeker bekend als de vaste pion van de universitaire opleiding terzake en had hij prestige en bekendheid omwille van zijn vele buitenlandse contacten en projecten. Verzoeker zit er sterk mee in dat het hele werkveld zich nu afvraagt – zonder dat daarop een antwoord mogelijk is – wat verzoeker zo erg fout gedaan heeft om dergelijke vernederende desavouering te moeten ondergaan. Het prestige en de geloofwaardigheid van verzoeker als academicus worden gaandeweg meer onderuit gehaald.

87. Verzoeker verliest behalve de helft van zijn job uiteraard ook carrière-mogelijkheden. Hij kan niet langer bevorderingen enz. ambiëren, niet enkel omdat zijn academisch dossier nu onvermijdelijk verzwakt, maar ook omdat hij formeel niet langer in aanmerking komt voor welke bevorderingen als academicus dan ook.

88. Het voorgaande stoort des te meer aangezien verzoeker reeds meer dan 34 jaar werkzaam is aan de UA en daar een groot deel van zijn leven aan heeft gewijd en zijn sociale contacten en netwerken heeft opgebouwd. Waar eerst met een positief advies een vaste benoeming in het vooruitzicht werd gesteld, moet verzoeker nu een volstrekt tegengestelde beslissing slikken. Dit is een klap die verzoeker niet had kunnen zien aankomen en die zwaar weegt op zijn gezondheid en op zijn sociale relaties. Verzoeker is na 34 jaar trouwe dienst ‘gedegradeerd’ en afgeschreven, bedankt voor bewezen diensten. De UA verliest overigens ook een grote ervaring en deskundigheid. Mensen geraken voor veel minder in een zware depressie.

89. Het tijdselement is in deze zaak ook van bijzonder belang. Hoe langer deze situatie blijft aanhouden hoe groter de nadelen worden. Verzoeker verliest dan elke voeling met het veld, sociale netwerken worden afgebouwd, relaties vertroebelen, posities worden ingenomen door anderen, de volledige academische carrière van verzoeker wordt op de helling gezet. Wat verzoeker heeft opgebouwd gedurende decennia wordt hem volledig ontnomen. Dergelijk nadeel is niet alleen ernstig, maar ook moeilijk herstelbaar. Eens de rol gelost, is het moeilijk deze nog terug te kunnen vastgrijpen. Alles evolueert zo snel dat een uitval, zeker wanneer deze zou aanhouden tot na het momenteel lopende academiejaar, catastrofaal zou zijn voor de verdere professionele ontwikkelingsmogelijkheden van verzoeker.

90. Door de niet-benoeming is een situatie ontstaan van (gedeeltelijke) werkonzekerheid, waardoor verzoeker op zoek moet naar ander werk, en dit op een daartoe heel ongunstige leeftijd (een element dat erger wordt met de tijd, uiteraard) en met een voor de arbeidsmarkt ongunstig want veel te gespecialiseerd profiel. Zulk profiel is enkel en alleen kunnen ontstaan

door de vele jaren dienst in een universitaire omgeving waar dit werd aangemoedigd en tot voor kort gewaardeerd. Ander werk vinden in de gegeven omstandigheden wordt elke maand moeilijker.

91. Op verzoeker rust ook een ondraaglijk gevoel van onrechtvaardigheid. Doorheen het dossier is immers duidelijk merkbaar dat gezocht is naar een manier om verzoeker niet te moeten benoemen, terwijl eerder op basis van een gunstig advies een vaste benoeming in het vooruitzicht werd gesteld. Verzoeker heeft daar ook naartoe geleefd (na een aaneenrijging van 34 jaar tijdelijke statuten). En wanneer het moment daar is, vindt men plots allereerste niet gegronde redenen om te beslissen tot niet-benoeming, waardoor verzoeker van de ene dag op de andere werkonzeker wordt op een bijzonder beschamende wijze. Verzoeker gaat dan ook werkelijk door een hel.

92. Bij het erkennen van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel beschikt uw Raad ongetwijfeld over een grote beoordelingsmarge, waarbij het toekennen van een schorsing mede gebaseerd zal zijn op voorgebrachte nadelen en de geloofwaardigheid hiervan, doch ook op de ernst van de onwettigheid waarvan verzoekende partij het slachtoffer is. In casu wordt alleszins geen oneigenlijk gebruik gemaakt van de schorsingsprocedure en kan op basis van een eenvoudige analyse van de feiten eenduidig vastgesteld worden dat verzoekende partij slachtoffer is van een kennelijke onwettigheid waarvan het ondergaan een moeilijk te herstellen ernstig nadeel oplevert.

93. Al deze elementen op zich, maar zeker in hun samenhang genomen, geven duidelijk aan dat verzoekende partij door de bestreden beslissingen een moeilijk te herstellen ernstig nadeel wordt aangedaan dat bovendien nog toeneemt naarmate de maanden vorderen. Er bestaat aanleiding tot schorsing, zelfs omkeren van de bestreden beslissing.”

Beoordeling

6. Het gegeven dat een eventuele schorsing een aanwijzing zou verschaffen over de gegrondheid van de middelen en de aansporing die in een schorsingsarrest is besloten aan de overheid om de zaak opnieuw te onderzoeken in het licht van wat in het arrest wordt gesteld, vormen voordelen van de schorsingsprocedure, maar tonen geen nadeel aan dat moet worden ondervangen en dat verbonden is aan de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

Ook het gegeven dat verzoeker veel tijd zou moeten steken in zijn verweer, houdt geen rechtstreeks verband met de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing, maar wel met het aanvechten ervan in rechte.

7. Verzoeker is nog steeds halftijds aangesteld als vast benoemd lid van het administratief en technisch personeel bij het departement. Verzoeker beweert ook nergens in zijn betoog dat hij in een financieel precaire toestand verzeild zou raken, nog minder legt hij daaromtrent een becijfering voor. Mocht in het aangevoerde nadeel al een materieel aspect te bespeuren zijn, is bijgevolg niet aangetoond dat dit nadeel ernstig is en dat het bij een latere nietigverklaring niet hersteld kan worden.

8. De blijvende tewerkstelling van verzoeker nuanceert vervolgens ook danig het aangevoerde morele nadeel, dat immers in beginsel óók door de morele genoegdoening die een latere nietigverklaring oplevert wordt goedge maakt en om die reden ook niet zonder meer als ernstig kan worden bestempeld.

Met verwerende partij wordt vastgesteld dat verzoekers professionele bekendheid, zoals hij die voorstelt, is opgebouwd gedurende de lange tijd dat hij verbonden was aan de universiteit en niet enkel tijdens zijn korte ZAP-periode. Als verzoeker bijgevolg verbonden blijft aan de universiteit, zijn niet álle contacten met collega's en studenten afgesneden. Verwerende partij wordt niet tegengesproken door verzoeker, als zij opmerkt dat hij betrokken blijft bij het zogenaamde Lib@web-project. Verzoeker mag dit een doekje voor het bloeden noemen, dit neemt niet weg dat het toch ervoor zorgt dat hij activiteiten in zijn expertise kan blijven ontplooien. Verzoeker voert ook geen uitzonderlijke redenen aan die vermogen te verantwoorden dat het morele nadeel enkel door de schorsing kan worden vermeden, of dat de aard van de aangevoerde onwettigheden mee het gewicht van het ondervonden nadeel bepalen.

Verzoeker concretiseert ook niet welke promotiekansen hem op korte termijn ontsnappen, terwijl verwerende partij erop wijst dat de volgende bevorderingsronde eerst plaatsvindt in 2014.

Met betrekking tot het tijdselement waarop verzoeker alludeert, laat hij ten slotte na op overtuigende wijze aan te geven waarom hij de door hem beschreven nadelen, die hij zonder twijfel ondervindt ingevolge de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, niet kan ondergaan gedurende de duur van de annulatieprocedure, dit mede in acht nemende zijn nog steeds bestaande tewerkstelling aan de universiteit.

9. Er is dan ook niet voldaan aan ten minste één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die cumulatief vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing worden toegewezen.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 5 juni 2013, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	staatsraad,
	waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Frank Bontinck,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Frank Bontinck

Geert Van Haegendoren